

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Humilitas quanta laude digna, & quād necessaria ad salutem: ad quam duplici via quis peruenire potest. Cap. LXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

*Humilitas quanta laude digna, & quam necessaria ad salutem: ad
quam duplice via quis peruenire potest.*

Cap. L XVII.

Dom es et rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. *Canticum Mirandus ordo verborum: Dum es et rex in accubitu suo, id est, dum propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, fieri dignatus es Filius Virginis, & assumere supplicium crucis, tam viuens, q̄ moriens viam amplectens humilationis, vt nos incitaret ad effectum imitationis: nardus meus, scilicet charitatis & humilitatis, dedit odorē Nardus suum.* Est enim nardus quadam herba humiliis, & calidæ naturæ, tam humilitatem, quam charitatem aptè significans: quæ duæ virtutes semper natus complexu coambulant, & lectulum sponsi delicate coaptant: charitatem tamen regia via præcedit humilitas, & eam sicut ut seta filum ad cubiculum mentis inducit: nimirum cum per eam maximè remoueatur impedimentum humanæ salutis, quæ cōsistit in hoc, quod aliquis ad spiritualia & cœlestia non fit, sed veraciter tendat: à quibus impeditur, dum in terrenis magnificari studet, omnia facies vel dimittens, vt videatur ab hominibus. Hinc dicit Gregorius: *Perit omne quod agitur, si non sollicité in humilitate custodiatur. Omnis namq; labor boni, & fuga mali sine humilitate vanitas est: quia talis semper seipsum querit, non Deum.* Sola humilitas est, qua mētem diuino accendit lumine, ac inflamat cœlesti desiderio & amore. Hinc humilitas est quasi quedam dispositio ad habendū liberum accessum in spiritualia & diuina bona. Vnde meritò dicitur radix omnium virtutum, humorem gratiæ singularis profluere subministrans, cui competit illud Ecclesiastici: *Sicut aquæ dulcis exiit à paradyso. Dixi, Rigabo horum plantationum, & inebriabo partus mei fructum, nimirum cum Deo superbis resistens, solis humilibus dat gratiam, sine qua virtus omnis arescit, cum qua virtus alia quæcumque coalescat & proficit.* Quia (vt dicit Hugo de claustrō animæ) sicut mel concordat in confectionibus medicina cum omnibus diuersitatibus specierum, sic ex humilitatis dulcedine condiuntur omnia genera virtutum. Nec ergo mirum, si virtutem hanc velut unicam regis filiam Christus in mortali corpore tam euidenter exemplis exhibit, & eam à suis amplecti docuit, dicens: *Discite à me, quia misericordia sum & humilis corde, & innenietis meum animabimur vestris.* Ideo namque virtutem hanc Christus suis requiem animabimur vestris.

Humilitas.

Rr 4 sequa-

sequacibus tantopere studiuit ingerere, quia sola humilitas reddit hominem Deo suo fidelem, eidem ascribens omnia bona, ac sibi ipsi omnia prava, nec in solefcit aliquando in prosperis, nec deicetur in aduersis. Sic beata Virgo Domini mater, ab eterno Patre tam singulariter electa, a Spiritu sancto in omni sua plenitudine superuenta, ab ipso Dei Filio grauidata, ab Angelo tam reuerenter salutata, a toto mundo beatificata, nihilominus ad infima semper se inclinavit, ut estimacione propria maneret abiectissima, ac diuino iudicio foret humillima. De qua miratur Bernardus, dicens: Quia est statam sublimis humilitas, quae honori cedere non nouit, insolefcere gloria nescit? Dei mater eligitur, & ancillam se nominat. Non est magnum esse humilem in abiectione, magna prorsus & rara virtus humilitas honorata. Tanta namque virtus huius esteminentia, quod de ea dicit Augustinus: Si quis a me quid sit Euangelice perfectionis summa, Respondeo: Humilitas. Et si secundo & tertio queras, respondeo, Humilitas. Nimirum cum sine humilitate nec Mariæ virginitas, nec sanctitas Leo placuerit. Et sine humilitate virtus omnis in virtutem vertitur. Irrefragabili quoque lege sanctum est: Qui se humiliat exaltabitur. Et quantum quis se humiliauerit, propria estimacione, tantum exaltabitur diuina dignatione. Nec est efficacior virtus, per quam potest hostis antiquus deuinci, quam per humilitatem. Qui dum sibi humilitatem dominari conspicit, de vitijs alijs hominem tentare non presumit. Hinc beatus Antonius, totum mundum plenum videns laqueis inimicorum, & inquirens quis illos euadaret, protinus respondit accepit, quod solus humili. Ceterum ad hanc virtutem humilitatis duplice via peruenire quis potest. Prima per donum diuinæ gratiae: quia nullus humili esse potest, nisi Deus dederit. Postulet igitur fideliter a Deo, qui dat omnibus afflentem, & non improverat. Et tunc humilitas ab interioribus sumit exordium, ita quod ab interiori dispositione humilitatis procedunt signa exteriora humilationis: & tunc semper sunt vera, quia humilitas, priore est virtus, importat quandam laudabilem delectationem ad ima: quia delectio principaliter in interiori mentis electione consistit, secundariò in signis exterioribus. Secunda vero via, qua peruenitur ad humilitatem, dispositiū paratur per humanum studium, per quod homo prius exteriora superbie signa & incitamenta cohibet, ut postmodum ad interiore superbie radicem extirpandā perfectius pertingat: quia, secundum Bernardum, humiliatio via est ad humili-

Lucce 14.
&c. 18.Modus ad
humilita. c.

Jacob. 1.

humilitatem, sicut patientia ad pacem, & sicut lectio ad scientiam. Si ergo virtutem appetit humilitatis, viam non refugias humiliationis. Sicut autem prima via diligenter est obsequenda & expetenda per orationes, sic secunda per exercitationes: & utrumque simul multò melius. Denique, quantum ad utramque naturam homo secum fert magnam humiliationis causam. Nam inter substantias spirituales anima omnis causæ tenet infimum gradum & locum: inter quas natura diuina supremū, & Angelica medium gradum obtinet: & non solum ex infimo ele-
mento, sed etiam ex terre limo corpus formatum est, vt nunquam sapere presumat nisi infima, id est, humilia. Dicitur enim humilis, quasi humili acclivis, id est, imis inherens. Est tamen, vt dicitur in Ecclæstico, qui nequiter se humiliat, scilicet tantum exteriorius, non interiorius, vbi propriè residet humilitas in affectu: & interiora eius, scilicet intentio & desiderium, plena sunt dolo, scilicet simulata nequitia & hypocrisia. De qua dicit Bernardus: *Hypocrita, eige reabem de oculo tuo, vt videas. Trabes in oculo, grandis est superbia, qua quadam sua cor-pulentia vana, non sana; tumida, non solida, mentis oculum obscurat, veritatem obumbrat, ita vt si tuam occupauerit mentem, iam te tales qualis es, vel qualis esse potes, sentire non posis: sed talis te ames, qualem esse te putas, vel fore speras. Amor enim, sicut & odium, nescit veritatis iudicium. Sed huic dicitur: Quid superbis terra & cines?* Ideo consilio beati Hieronymi, in epistola ad Celantiam, humilitatem sequere, non qua ostenditur atque simulatur gemitu corporis, ac ficta voce verborum; sed qua puro cordis affectu exprimitur. Aliud est enim virtutem habere, aliud virtutis similitudinem. Illa multo deformior est superbìa, qua sub quibusdam humilitatis signis latet. Nescio enim quomodo turpiora sunt virtutia, cum virtutum specie celantur.

Quantò quis maior, tantò debet esse humilior: sed sola meretur gratiam humilitas lata: cuius est triplex differentia, ac de humilitate cognitionis. Cap. LXVIII.

Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. **N**ardus est humilis herba, pectoris purgativa, vt manifestum sit humilitatem nardi nomine designari: cuius odor & decor gratiam innuenit apud Deum. Nimirum cum, secundum Augustinum, nihil nos Deo sicut gratos efficit, sicut humilitas. Ideo consulit Abbas Ephrem, dicens: Fili præ omnibus humilitati stude, quod est omnium virtutum

Humilis
quid.
Eccl. 19.

Lucæ 6.

Eccl. 10.

Sf tum